

REVOLUCIJE 1848 V EVROPI

Kaj so bili glavni cilji svete alianse?

Na kakšen način je karikaturist prikazal Evropo?

Na karikaturi poišči like, ki zagovarjajo konzervativne ideje oziroma liberalno demokratična gibanja.

Čeprav se vzroki za izbruh revolucij in revolucionarni cilji po državah razlikujejo jih je mogoče strniti v nekaj skupnih vzrokov, ki so leta 1848 pripeljali do revolucionarnih vrenj:

- **zahteva meščanstva po političnih pravicah in svoboščinah (parlament, omejevanje moči vladarja in cerkve, splošna volilna pravica, svoboda govora, tiska, združevanja, svoboda in enakopravnost posameznika v družbi);**
- **zemljevid evropskih narodov se je precej razlikoval od zemljevida, ki so ga načrtali na Dunajskem kongresu. Vse glasnejše so postajale težnje po združitvi narodov s skupnim jezikom, kulturo in zgodovino, ki so bili razdeljeni med posamezne države. V tem času so nekateri podrejeni narodi oblikovali svoje nacionalne programe, zato obdobje imenujemo tudi pomlad narodov.**
- **gospodarske krize in slabe letine so v Evropi povzročile lakoto in poslabšale življenjske razmere nižjih slojev prebivalstva;**
- **kmetje zahtevajo odpravo fevdalizma in zemljo;**
- **industrijski delavci se borijo za boljše življenjske razmere in delovne pogoje (rešujejo svoje socialno vprašanje - socializem).**

**Revolucije leta 1848
so zajele velik del
Evrope.**

FRANCIJA

Gospodarsko krizo spremljajo zaporedne slabe letine. Revnejši sloji meščanstva (trgovci, obrtniki, izobraženci, industrijski delavci) zahtevajo splošno volilno pravico in s tem možnost sodelovanja njihovih predstavnikov v parlamentu in v vladi.

V Parizu izbruhnejo poulični spopadi med vojsko in revolucionarji, ki so jih vodili delavci.

Kralj Ludvik Filip je odstopil in pobegnil v Anglijo. Revolucionarji so razglasili **republiko**. Nova vlada je uvedla **splošno volilno pravico** (veljala je za moške stare nad 21 let, ženske jo dobijo šele leta 1945) in sprejela številne zakone, ki so ščitili pravice delavcev.

Bogato meščanstvo (buržazija) je ustrašilo prevelike moči delavcev zato so postopno delavcem odvzeli vse v revoluciji pridobljene pravice, delavske upore pa zadušili z vojsko. Jeseni 1848 je bil za predsednika republike izvoljen Napoleonov sorodnik Ludvik Bonaparte, ki se je leta 1851 razglasil za cesarja. **Dejansko oblast v državi pa je imela bogata buržuazija oz meščanstvo.**

ITALIJA - v ospredju je ideja po združitvi

Apeninski polotok pred 1848

Revolucija je zajela italijanska mesta, kjer so vladajoče plemiške družine in razglasili republike, a te se niso uspele med seboj povezati. Poskus enotne italijanske države se je končal z vojaškim porazom italijanske vojske proti Avstrijskemu cesarstvu, ki zasede Benetke.

NEMČIJA - Nemško vprašanje - vprašanje združitve

Na dunajskem kongresu je bila leta 1815 ustanovljena Nemška zveza. To ohlapno državno tvorbo je tvorilo do 39 samostojnih državnih enot. Vodilno vlogo sta imeli Avstrija in Prusija.

Povezoval jih je parlament (bundestag), ki je stalno zasedal.

Tudi nemški revolucionarji se zavzemajo za politične svoboščine, gospodarsko svobodo ter za združitvev nemških držav v enotno nemško državo.

Spopadi med demonstranti (delavci, izobraženci, revnejši sloji meščanstva) in vojsko so ogrožali predvsem vladajoče plemiške družine.

Spomladi 1848 so bile na celotnem ozemlju Nemške zveze razpisane volitve v **nemško narodno skupščino v Frankfurtu.**

Razlogi, zaradi katerih poskus združitve ni uspel:

- konservativci se zavzemajo za dedno monarhijo**
- druge demokratične skupine so želele ustanoviti republiko**
- en načrt prevladuje združitvev Nemčije pod vodstvom Prusije brez Avstrije**
- drugi pa združitvev Nemčije skupaj z Avstrijo**

REVOLUCIJA V AVSTRIJSKEM CESARSTVU

Prepletajo se politične, socialne in narodnostne zahteve.

V avstrijskem cesarstvu so se marca na Dunaju začeli študentski nemiri in se hitro razširili po vseh avstrijskih deželah. Študentom so se pridružili tudi meščani, izobraženci in delavci. Delavci so zahtevali boljše delovne razmere in boljši socialni položaj. Meščani so se borili proti absolutizmu in samovolji vladarjev, plemstva in duhovščine ter za ustavo in parlamentarno državo. Zahtevali so tudi svobodo govora in tisk brez cenzure. Dosegli so odstop osovraženega Metternicha. Cesar je imenoval novo vlado, v kateri so bili meščani, in obljubil ustavo, svobodo tiska, združevanja in govora ter sklic parlamenta.

Bodi pozoren na zahteve delavcev in meščanov!

Knez Metternich, vodilna osebnost v politiki med leti 1815 - 1848 beži iz Dunaja.

Po silovitih pouličnih bojih na Dunaju je osovraženi minister Metternich odstopil, avstrijski cesar pa je obljubil ustavo, splošno volilno pravico, razglasil svobodo tiska in govora ter imenovanje liberalne vlade.

REVOLUCIJA V AVSTRIJSKEM CESARSTVU - kmečke zahteve

Zelo glasni so bili v revoluciji leta 1848 **kmetje**, katerih položaj so poslabšale slabe letine. Zahtevali so zmanjšanje bremen (dajatev, tlake), in da bi v last dobili zemljo.

Marsikje so kmetje napadli gradove, razbijali grajsko pohištvo in sežigali urbarje.

Septembra 1848 je bila v dunajskem parlamentu izglasovana **zemljiška odveza**, torej odprava tlačanstva.

- Odpravljene so bile tlaka in zemljiške obveznosti.
- Zemljo so kmetje morali odkupiti in odškodnino odplačati v dvajsetih letih.

Ko so kmetje dosegli zahtevano, so se nehali upirati.

AVSTRIJSKO CESARSTVO - narodnostne zahteve nenemških narodov

Nacionalna pestrost avstrijskega cesarstva

**Nenemški narodi so zahtevali enakost z nemškim narodom.
V ospredju so bile zahteve po jezikovni uradni jezik je bila
Nemščina) in kulturni enakopravnosti in večji avtonomiji znotraj
cesarstva.**

Mladi Franc Jožef (1830 - 1916)

Decembra 1848 je cesar Ferdinand I. odstopil in prepustil prestol nečaku Francu Jožefu.

Avgusta 1849 je cesarska vojska zatrla nemire na Dunaju in v ostalih predelih cesarstva (na Madžarskem) in cesar je ponovno trdno prevzel oblast v svoje roke.

-